No. 1444 Zaterdag 2 September 1911. 28ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

31 Augustus.

Steeds dieper staat deez' dag gegrift in het hart van geheel het Nederlandsche volk,— gegrift met gouden letters. Steeds hooger slaat de jubel uit — een jubel van het ongerepste goud. Van Oost tot West weerklinkt met ongebroken kracht de juichkreet — een kreet van liefde en dankbaarheid.

LEVE ONZE KONINGIN!

Want geen volk ter wereld, dat zijn verheven Koninginne zoozeer bemint, als het Nederlandsche volk.

Geen volk, dat zoo innig met zijn vorstenhuis verbonden is, dat zoozeer en zoo diep al zijn vreugden en smarten meegevoelt als het volk der Nederlanden.

Door Hare liefde en beminnelijkheid, door Haar wijs en tactvol bestuur, door Haar medeleven met Haar volk, heeft onze beminde Koningin zich in de harten van al Haar onderdanen, zoowel in de Koloniën als in het Moederland, een gouden troon gevestigd, waarop Zij zetelt, omgeven met den gloriekrans van de liefde en aanhankelijkheid en dankbaarheid van geheel Haar volk.

Daarom gedenken wij met vreugde en vieren met blijden jubel dezen dag; met des te grooter vreugde in dit jaar, wijl wij tevens gedenken het twaalf en half jarig regeeringsjubilée onzer beminde Koninginne.

Vrede is de eerste eisch voor de ontwikkeling van een volk. In vrede heeft onze Koningin met onverteaagden moed en onverdroten ijver gearbeid aan de grootheid van Haar volk.

En daarom steeg op dezen dag uit aller hart de vurige bede omhoog: dat God onze Koninginne spare in lengte van dagen, Haar zegene en sterke om met den zelfden moed en dezelfde liefde te blijven arbeiden aan het geluk en den voorspoed van het Nederlandsche volk.

Moge de zegen der Allerhoogsten nederdalen in den rijksten overvloed over Haar Koninklijk Huis, over de teedere spruit, Prinses Juliana, de vreugde en hoop van allen, over Haar Koninklijken Gemaal, Prins Hendrik, die met zijn mannenmoed en mannenkracht Haar ter zijde staat.

Leve H. M. Koningin Wilhelmina!

Leve ons dierbaar vorstenhuis van Oranje Nassau.

De Godsdienst - het hoogland der ziel.

De H. Ambrosius vindt een symbolische beteekenis in het feit, dat alle groote mannen, allen die grootsche daden wrochten, de herauten van God, opstijgen naar de bergen.

Op de bergen te midden van donder en bliksem verkeert Mozes met God, dáár verneemt Elias de stem des Heeren in het suizen van de lucht; en die twee reuzentypen van het Oude Verbond verschijnen op den Thabor bij de schitterende verheerlijking van den Messias.

Er zijn geen heiliger plaatsen ter wereld dan de bergen, vanwaar de Zoon Gods Zijn zaligheden verkondigde, Zijn „Consummatum est" sprak, Zijn hemelvaart begon.

Welke verhevene en verheffende herinneringen zijn voor eeuwig verbonden aan de namen van Calvarië, Sion, Olijfberg, en welken idealen invloed hebben zij daar op de menschheid uitgeoefend!

Nadat de Zaligmaker op den berg had gebeden, zond Hij bij 't morgengloren Zijn leerlingen de wijde wereld in met woorden van vrede en genas Hij zegenend de zieken, die aan den voet der bergen waren saamgestroomd.

Als Mozes, met stralend voorhoofd van den berg der openbaring daalde, sloeg hij met verheven en prophetische kracht de hand aan de theocratische en sociale organisatie van zijn volk.

Ook tusschen de hoogtestemming in de natuur en in het godsdienstig zieleleven, bestaat een mystieke verwantschap.

Gelijk heden de stedeling en de vlaktebewoner zich naar het bergland voelt getrokken, zoo worden ook de betere zielen en religieus-besnaarde geesten door een geheimzinnig verlangen naar boven gedreven, nader tot God, hoog boven de platheid van het eentonige, aardsche en wereldsche drijven, hoog boven de zorgen van den arbeid naar de rust des gebeds, boven verstrooiend genot, naar de godsdienstige ingetogenheid en overpeinzing.

Wat zij daar boven zoeken is stilte.

Het schreeuwerig en ratelend rumoer der straten, het verdoovend gedruisch van industrie en verkeer, dringt niet door in de eenzaam-stille grootschheid van de bergenwereld. De mensch, die hier beneden verdwijnt in de menigte, die hier zich drijven laat en stooten als het rad of de hamer eener machine, komt in die stilte tot zich zelf, voelt zich een persoonlijkheid, ziet zich aangewezen op eigen kracht. Smacht ook de ziel niet soms naar stonden van rust en inkeer tot haar zelve?

Doet ook het gedrang van levensvreugde en levenszorge, de strijd van handelsmarkt en politiek, het verlokkend snarenspel van zinnelijk genieten, in duizenden van zielen de stem niet verstommen van de innigste natuur des gewetens, de stem van het goddelijke in den mensch.

Hoe zal de mensch tot zedelijke zelfkennis komen, hoe tot klaarheid over zijn levenskrachten en zijn levensdoel, als hij aldaar gedrongen blijft in 't uiterlijke van z'n daagsche leven — als hij niet, door afkeer van de wereld en door inkeer tot zich zelven en tot God, stilte schept om zich heen en stilte in zijn gemoed?

Alleen in de stilte en de rust van het innerlijke leven, zegt een hedendaagsch schrijver, wordt de wijsheid, de lijdenskracht en het geduld geboren, waarop wij moeten teren in dagelijkschen strijd en tegenspoed. Maar vruchteloos is die inkeer tot ons zelf, als deze ons niet dringt op te zien naar het land der eeuwige sterren, op te zien naar God!

Wat anders vindt de ziel in haar zelve, dan een raadsel, een geheim, te donkerder en te pijnlijker, naarmate het scherper dichterlijk wordt beluisterd en natuurkundig wordt ontleend?

Gelijk de liefde tot God, de ware liefde tot zich zelven is, zoo is ook de innigheid met God het ware innerlijke zieleleven.

Wat ons verder in het bergland vernieuwt en verruimt is de reinheid der atmosfeer.

De wasemige dampen der grachten stijgen niet op in die sereene luchten. Verbazend is het verschil der stofhoeveelheid tusschen de sneeuwzone en de vlakte.

Diep beneden ons liggen de walmende schoorsteenen en de giftige miasmen der moerassen — zelfs de onweerswolken trekken aan onze voeten voorbij. Zoo waait ook in de nabijheid van God een atmosfeer van zedelijke reinheid; zoo vervliegen ook voor Zijn glans de nevelen van hartstocht en zonde. Als waren wij uit dompige laagten plots overgeplaatst in de reine koelten van het hoogland, zoo verdrijft ook de gedachte aan God den zwoelen drang der zinnelijkheid en de sombere gedachten van wraak, en doet het gebed de onweerswolken van zieleopgewondenheid verdwijnen in den ijlen ether van edeler begeestering.

Legt de meeste hedendaagsche dichterlijke werken en romans niet uit de hand, zegt Hettinger aan z'n Timotheus, zonder u eerst door 'n paar regels uit een vroom boek, b. v. de Navolging van Christus, weer geestelijk te verfrisschen, om na het stof der aarde, dat zich aan uw ziele heeft gehecht, weer de krachtig-reine lucht te ademen, die waait van de heilige bergen waar God woont.

Aan de voeten van den koenen bergbeklimmer in 't hoogland strekt ook wijder, wijder steeds, het vergezicht zich uit.

Hoe hooger hij stijgt, hoe breeder ook de enge grenzen zich ontplooien die zijn blik belemmeren in het dal. Een nieuwe wereld doemt op, een wereld van alzijdige en niet vermoede schoonheid, van grootsche en steeds stijgende pracht; top aan top, tot boven de wolken dringend, spitst omhoog; duizelingwekkende afgronden en vernevelende verten roepen het gevoel van oneindigheid wakker, het gevoel van eigen kleinheid en nietigheid. Klein ook schijnt de met heel ons wezen zoo innig vertrouwde en zoo goed bekende huiselijke wereld daar beneden; klein en onbeduidend als nietig speelgoed, alle werk der menschen. Klein, maar toch tevens helderder en duidelijker, meer overzichtelijk geordend, komt ons thans alles voor in dat reuzennet van dalen, hoogtetoppen en waterstroomen.

Hoe zal de mensch er toe komen zich ook eens vrij te maken uit de armzaligheid en ziele-engten van het lage, stoffelijke leven!

Daaraan wanhoopt de moderne ethica. Volgens haar zou 't slechts aan enkele bevoorrechte stervelingen zijn gegeven „de echte, ware beweeggronden des levens en zijn doel" — het zedelijk ideaal — begrijpen.

En toch moet het aan allen mogelijk zijn op te stijgen naar de hoogland en der zedelijk volmaaktheid! En feitelijk zijn ook vele armen van geest opgestegen tot een bewondering afdwingende zedelijke grootheid — zij zijn gidsen geworden voor anderen, evenals de eenvoudige Tiroler Alpengids voor de voorname toeristen.

Zij kennen dat steile pad, dat ongezien en ongemerkt wel is waar, maar zekerder en rechter naar den top voert, dan de slingerende kronkelwegen van diep-wijsgeerige vorming, het pad des geloofs en der vroomheid. En naar boven moeten wij allen, willen wij niet verstikken in blindheid en engte, willen wij ons zelf en de wereld eens zien in het volle licht.

De geleerde en de ongeleerde moet zich gewennen den omvang van zijn streven en zwoegen uit de hoogte te beschouwen, om zoo zich rekenschap te geven van de engte der grenzen, — zijn blik moet verder reiken, dan over het dak van zijn huis — verder, over het heele wijde heelal — over de menschheid.

En in werkelijkheid vinden allen, de geletterden en ongeletterden, hun hoogste standpunt, in de gedachten aan den Allerhoogste — voor God.

Voor den Eeuwigen God verschijnt alles „sub specie æternitatis", in den schemer van 't eindelooze, onbegrensde, in het licht des geloofs worden voor allen, ook de meest sublieme ideeën toegankelijk; de hoogte van het zedelijk ideaal, de donkere afgrond der zonde, de armzaligheid van den mensch, de groote, heerlijke samenhang en orde in het panorama des levens.

Gelijk het vergezicht ons verheft, zoo verkwikt en verfrischt ons de nabijheid.

Een gevoel van gezondheid en weldoenden vrede doorstroomt de ledematen — die koele, frissche lucht, dat geurig aroom der alpenkruiden, die zee van zonnelicht, die vredige stilte — die eenvoud van het leven; wij voelen ons vroolijker en gelukkiger in de schamele hut van den alpenherder, dan beneden in de schitterendste zalen.

Volgens het bekende woord van Goethe is het gebed de verkwikkende ademtocht der ziel.

Wat lasten en nooden, wat droefheid en angst, wat moedeloosheid en vermoeienis heeft zulk dieper ademhalen in Gods nabijheid niet reeds weggenomen van gekwelde menschenharten?

Wat zinnelijke lust, bevredigde eerzucht, wetenschappelijke vinding niet vermochten — een gewond hart te genezen en te troosten — dat vermag de godsdienst met zijn reinere geestesvreugden.

Wáár geluk, ware zielesterkten, zoo zegt en herhaalt een zoon der bergen ligt niet in rijkdom van goed, van vorming, van weten of kunnen, niet in ruwe drift of kunstgenot, maar alleen in de nabijheid van God.

Maar iets toch schijnt aan het bergland te ontbreken, de vruchtbaarheid.

Hooger stijgend verliest het leven, welig tierend in het dal, trapsgewijze een deel van zijn kracht, van zijn kleur en gloed, totdat het ten slotte moede ineenzinkt en bedolven wordt onder een lijkwade van eeuwige sneeuw.

Zoo schijnt ook aan velen een

Wetenschappelijk Allerlei.

Een nieuw geheimzinnig metaal.

Naar de Peterburgsche *Herald* meldt, is in de Namanganbergen in het Ferghana-gebied een nieuw geheimzinnige stof gevonden, welker eigenschappen zoo verassend moeten zijn, dat ze de eigenschappen van het radium verre overtreffen.

In 1909 vond een ertszoeker in genoemd gebergte ertsen, metalen asbest en daaronder een hem absoluut onbekend kneedbaar metaal van vuilbruine kleur en groot soortelijk gewicht. Hij nam een hoeveelheid ervan mee naar Moskou en zond ze naar een chemisch laboratorium. Werd de stof met een zuur in verbinding gebracht, dan ontwikkelde zich een ontzettende koude. Het glas, waarin zich het zuur bevond, viel direct in poeder.

De proef werd met steenen, porceleinen en glazen potten herhaald, steeds met hetzelfde gevolg: de zonderlinge substantie verwekte een geweldige koude en maakte alles tot stof. De proef werd ook met een ijzeren pot gedaan— hetzelfde resultaat!

De scheikundige deed nu een proef met een grooten granietsteen — de enorme steen viel direct in puin, zonder gasontwikkeling en zonder ontploffing.

Behandelde men het geheimzinnige goedje met alcaliën, dan verloor het vat, waarin dit geschiedde, 20 procent aan gewicht.

De scheikundige en de ertszoeker begaven zich vervolgens naar Ferghana, waar ze 16 pond van de raadselachtige stof meenamen en gingen toen samen naar het buitenland om daar hun studie voort te zetten. Bestaat er wellicht verband tusschen deze geheimzinnige voorvallen en de wetenschappelijke expeditie, die onder leiding van den hoogleeraar Wernatzky eenigen tijd geleden naar 't Ferghana-gebied vertrok om radium-vindplaatsen te zoeken? vraagt het blad.

Met radium echter heeft de raadselachtige stof niets gemeen.

Bijzonder opvallend schijnt het gewichtsverlies, dat na de behandeling met de stof optreedt. De *Herald* meent, dat men hier weer voor een even groote verassing staat, als bij de ontdekking van het radium. Ferghana, de vindplaats van het geheimzinnige mineraal, ligt in Russisch-Centraal-Azië, en is bekend als vindplaats voor uraan-ertsen, 'n streek dus, die zeer radiumhoudend is. Of de geheimzinnige stof op een andere manier met het radium in verband staat zal wellicht de wetenschappelijke expeditie uitvisschen, die bovendien ook naar de juistheid der geheimzinnige berichten onderzoek zal doen.

Het boek der toekomst.

In een, nu vier jaar geleden te Brussel verschenen brochure „Sur une forme nouvelle du livre" heeft de heer Paul Otlet, directeur van het „Institut international de bibliographie" aldaar, gepoogd te beantwoorden de volgende door hem en den ingenieur R. Goldschmidt overdachte vraag: op welke manier het volume, dat een groote verzameling boeken inneemt, tot de geringst mogelijke afmetingen zou terug te brengen zijn. M. a. w., in die brochure vindt men eenigszins uitgewerkt het plan, voor het boek gebruik te maken van die eigenschap der photographie, welke reeds voor een bioscoop is toegepast: 't overbrengen van een groot beeld binnen een zeer klein bestek, zonder dat, na weer sterk vergrooten, iets van de helderheid van dit beeld verloren gaat.

Reiden wilden dus aan het boek, dat in den huidigen vorm, te veel ruimte vult, een anderen vorm geven, dien van een film, door hen genoemd; de „bibliofilm". En volgens een mededeeling in het „Bulletin de l'Institut international de bibliographie" zijn zij nu hierin geslaagd.

De film, bij de kinematografen in gebruik kan, zelfs 50 meter lang en 5000 verschillende photographische afdrukken van ca. 2 cM. in 't kwadraat bevattend, geborgen worden in een ronde metalen doos van 15 cM. middellijn en 2½ cM. diepte. Vergrooting van elker dezer photo's bij projectie door de lantaarn, vermag men uit te breiden tot een oppervlakte van ongeveer 16 vierk. M.

Met de toepassing van deze methode op handschriften en boeken zijn moeilijkheden te overwinnen geweest, in het bijzonder wat betreft het projecteeren van eenig in studie te nemen document, wijl dit niet op een wand, maar op een tafelvlak geschieden moet.

Inderdaad heeft het een opticien te Brussel mogen gelukken, een projectie-toestel te vervaardigen, dat voor den lezer op de tafel kan geplaatst worden en 't photographisch beeld van een beschreven of bedrukt blad op een onder de lamp liggend wit vel papier overbrengt.

Ook is het mogelijk, dat beeld op gevoelig gemaakt papier te reproduceeren, dat door herhaling, te vermenigvuldigen, tot gebruik b.v. als illustratie bij een in druk uit te geven verhandeling.

Een reeks van verschillende beelden, gesteld van opeenvolgende beschreven of bedrukte bladen, verkrijgt men door verschuiving van de film.

Een klein afkoelingsapparaat aan de lamp voorkomt lichthitte en brandgevaar.

Een middel om uit asch goud te maken.

In San Francisco moet er een man zijn, George A. James heet hij, die eindelijk het middel gevonden heeft, waarnaar zooveel alchimisten uit de middeleeuwen hun leven lang vruchteloos gezocht hebben, het middel om goud te maken, om waardelooze asch om te setten in klinkende munt, al doet hij het op een heel andere wijze dan die, welke hun voor oogen stond.

George James is op het oogenblik een rijk man en hij verdient nog altijd aardige sommetjes, doordat hij verkoolde dokumenten en papieren door een scheikundig preparaat,

godsdienstige levensopvatting, welke ideale bevrediging zij ook moge schenken, toch een vijandin te zijn van het gezonde realisme en van het bloeiende zich uitleven der natuur.

Hoe meer die „hemelsche stemming" een periode beheerscht, zoo zegt men, des te meer verdwijnt en verachtert zich de arbeid en zijn zegen. Ja, de meest volmaakte vorm van het godsdienstig ideaal, — het vita comtemplativa, het leven van beschouwing — is tevens de meest volkomen vernietiging der levenswarme, kleurenrijke en krachtige werkelijkheid, is gelijk aan de starre doodsverstolling der ijswereld op de bergen.

En vandaar die drang tot afschaffing van het „vrome nietsdoen" der kloosterorden, en de tegenwerping, dat de Zondagsrust aan 't leven en aan de industrie het zevende deel ontrooft.

Doch ook hier laat de symboliek der natuur ons niet in den steek. Daar boven in de bergen druppelt en vloeit het murmelende water uit de frisch gevallen sneeuw, uit den staalblauwen duizendjarigen gletsjer. De geur der lentebries en de warme kus der zon wekt overal uit de nona des doods de wellende bron des levens.

De beekjes, aan de gletsjerpoort ontsprongen, drenken den bodem en de kudden; de waterval zendt den glans van het electrisch licht door de straten en paleizen onzer steden; heft geweldige lasten, drijft de machinen onzer fabrieken en de wagens onzer trams.

En ver, ver in de verre verte, stuwen de stroomen statig voort, met schatten beladen, en brengen aan de rijkbesproeide en bebouwde vlakten een groet nog van het trotsche bergland, waar de wieg ligt hunner kracht.

Zoo wordt ook het hoogland van een waar godsdienstig zieleleven, dat in het Christendom niet enkel bespiegeling is, maar vóór alles practische liefde, het bronnenmiddelpunt van een uitgebreid en alzijdig zedelijk leven. Onder de stralen der liefde tot God smelt de ijskorst van het kille egoïsme en ontwelt de zucht tot deelneming aan alle werken der naastenliefde, de drang naar ware sociale actie.

Die hoogte van het chistelijk ideaal, de sterke ziele-inborst, die men zich door bespiegelende overweging verschaft, geeft aan ons zedelijk streven een wasdom, een energie, die sterk maakt tot het dragen van alle lasten, die met bovenaardschen glans de donkere afgronden en diepten van het leven verlicht en krachtstralen uitschiet over heel de wijde terreinen der sociale werkzaamheid.

Ja, het genot der beschavingsgoederen en de orde der gansche samenleving waren onmogelijk, indien den millioenen, die den grondslag vormen der moderne maatschappij, de godsdienstige wijding van hun sociaal plichtbesef werd ontnomen, wanneer onder den breeden, aardkleurigen stroom van het alledaagsche leven en zwoegen niet diep en krachtvol bleven meestroomen de gletsjerwateren, ontsprongen op het hoogland eener godsdienstige levensbeschouwing.

(Naar 't Duitsch).

BLADVULLING

Poezie en proza.

Toerist: Is hier nog iets bezienswaardigs? Is hier bijvoorbeeld geen groot man geboren?
Landbouwer: Zoover ik weet, meneer, worden hier alleen kleine kinderen geboren.

Het Katholiek Onderwijs in Belgie.

Met wat recht de Katholieke priesters, als dompers en achterlijken op het gebied der profane wetenschappen gescholden worden door de voorstanders der ongeloovige wetenschap, blijkt weer een keer te meer uit het verslag door de Belgische staatscourant *Le Moniteur*, gegeven van den zoogenaamden ‚concours général' van het middelbaar onderwijs in België. Sinds eenige jaren wordt in België gedurende de groote vacantie een intellectueele wedstrijd gehouden in het Latijn en Grieksch door de leerlingen van het middelbaar onderwijs. Daaraan nemen deel slechts acht Katholieke Colleges en acht en twintig atheneums (gymnasiums) en colleges van den staat. Uit 't door de Katholieke leerlingen behaalde succes blijkt ten duidelijkste, dat het onderwijs in 't Latijn en Grieksch door priesterleeraars gegeven verre staat boven dat onderwijs van de scholen van den Staat.

De acht Katholieke colleges hebben behaald 248 onderscheidingen, terwijl de acht en twintig staatsscholen 351 behaalden, zoodat gemiddeld de Katholieke colleges 31 en de staatsscholen slechts 12,5 onderscheidingen verkregen. Het gaat niet aan, met de liberale bladen te beweren dat de staats-atheneums weinig leerlingen hebben in de afdeeling Grieksch-Latijn; want volgens het laatste driejarig verslag had deze studie-afdeeling te Luik 210, te Brussel 208, te Antwerpen 130, te Bergen 108 leerlingen. Welnu geen der Katholieke colleges telt zooveel leerlingen als Luik in zijn Grieksch-Latijnsche afdeeling.

Maar hebben de liberalen geen gelijk door te beweren, dat de Katholieke colleges achterstaan in de wiskunde en moderne talen?

Men oordeele zelf. De acht Katholieke colleges hebben zeven onderscheidingen behaald in de wiskunde, de acht-en-twintig staatsscholen slechts 18. Twaalf staatsinstellingen werden niet eens genoemd op het gebied der wiskunde; onder deze twaalf waren ook de beroemde atheneums van Brussel, Bergen, Mechelen en Ostende.

Wat de moderne talen betreft is het succes der Katholieke scholen niet minder schitterend. Het examen in Engelsch of Duitsch werd door 30 leerlingen van de troisième latine met succes afgelegd; slechts veertien dezer leerlingen behoorden tot de 28 staatscolleges en zestien tot de 8 Katholieke colleges. Vermelding verdient het succes van het college te Sint Truijen, waarvan vijf leerlingen zich aan het examen in 't Engelsch onderwierpen en allen met onderscheiding slaagden, terwijl vele staatscolleges o. a. Brussel; Brugge, Mechelen, Ostende schit terden door niet-mededingen. Uit bovenstaande cijfers treedt de voortreffelijkheid van het priester-onderwijs in België duidelijk aan het licht; de Katholieke colleges zijn er op de hoogte der tegenwoordige profane wetenschapen, beter dan de inrichtingen van den Staat.

Wij zien daarom geen enkele reden, die Kath. ouders bewegen kan somtiids de voorkeur te geven aan staatsscholen boven de Katholieke colleges, vooral waar deze laatste onder het opzicht van opvoeding en zedelijkheid verre de voorkeur verdienen.

Castro in Venezuela.

Men schijnt tegenwoordig in Europa beter op de hoogte te zijn van de dingen, die in Venezuela plaats grijpen en op til zijn, dan wij hier in de onmiddelijke nabijheid. De volgende berichten lazen wij in Hollandsche bladen:

De correspondent van de „New-York Sun" te Caracas, seint aan zijn blad, dat generaal Castro over aanzienlijke sommen beschikt, en dat zijn volgelingen met moderne geweren zijn uitgerust. Sedert eenige maanden was, volgens den corr. de revolutie in de lucht, de verplaatsingen en de bedoelingen van den oud-president werden door een groot deel der bevolking met instemming besproken.

Naar verluidt, heeft de Venezolaansche regeering besloten het leger te mobiliseeren. Een telegram uit Caracas aan de „New-York Times" zegt, dat bij de hooge ambtenaren in Venezuela de meening heerscht, dat alleen maar een buitenlandsche interventie of een onverwachte tusschenkomst der Vereenigde Staten zal kunnen verhinderen, dat Castro zijn voornemens ten uitvoer brengt.

Indien, zegt de Londensche „Times" de toestand inderdaad zoo slecht is, als hij wordt afgeschilderd, dan kunnen noch Venezuela noch de Vereenigde Staten over den loop van zaken tevreden zijn. Castro heeft zich tijdens zijn presidentschap als een der meest boosaardige potentaten doen kennen, waarvan de geschiedenis melding maakt; hij was gedurende een lange reeks van jaren de aanstichter van allerlei onlusten en van verbitterende geschillen met de Vereenigde Staten.

In berichten uit Caracas wordt de meening geopperd, dat Castro zich weer van de Regeering zal meester maken. Hij moet reeds over de 2000 man aan de grens van Columbia hebben, en dagelijks meer aanhangers winnen. In Washington heeft men nog niet besloten wat te doen. De vorige maand bevond zich Thomas Dawson als bijzonder gezant voor het jubileum van Venezuela te Caracas. Dawson is een man van zeer veel ervaring in Middel- en Zuid-Amerikaansche aangelegenheden, en heeft wellicht, in de critieke omstandigheden, door Castro's aankomst veroorzaakt, goede diensten kunnen bewijzen.

Luidden de laatste berichten omtrent de actie van Castro vrij alarmeerend, — hij zou zich met 2000 man op 700 KM. afstand van de hoofdstad bevinden, rijkelijk van wapenen en geld voorzien, en tevens op de Antillen nog groote voorraden munitie hebben, terwijl een af te kondigen algemeene amnestie hem talrijke aanhangers zou bezorgen, — in een interview van den gezant van Venezuela te Berlijn door den correspondent der „Berliner Zeitung", verklaarde deze al dergelijke geruchten voor uit de lucht gegrepen of minstens zeer overdreven. Hij zeide, dat sinds Castro's aftreden in den geest der bevolking geen verandering was gekomen. De streek, waar Castro zich met zijn aanhangers zou bevinden, is, naar hij mededeelde, woest en onherbergzaam en hij beschouwde het als volkomen uitgesloten, dat hier een groot aantal menschen bijeengebracht zou zijn; 2 à 300 man leek hem zelfs reeds te veel. In ieder geval zou de Regeering hem gemakkelijk kunnen isoleeren en onschadelijk maken. Ook had hij officieel van niets bericht gekregen.

Intusschen meldt een telegram aan de „Daily Express" dat de broeder van den tegenwoordigen president, generaal Gomez, aan het hoofd van twee bataljons telegraphisch naar Maracaibo ontboden is, waar zich Castro met zijn legertje bevinden moet.

Berichten uit de Kolonie.

Koninginne-feest.

Dat was me 'n drukte en geestdrift, Donderdag, als maar weinige jaren te voren. Telken jaren neemt het Koninginne-feest in omvang toe.

Het is een nationale jubeldag geworden, waar jong en oud, en rijk en arm hun deel van moeten hebben. Het schot van zessen sloeg de geestdrift wakker, toen allerwege de Nederlandsche driekleur flapperend omhoog ging, als een blijde morgengroet van het jubelend Curaçao aan het feestvierende Moederland.

Ten half acht werd op het Hendrikplein parade gehouden, door de soldaten van Land- en Zeemacht, elk met eigen muziekcorps. Dat blijft toch altijd een mooi gezicht, het kranige defileeren en zwenken onzer kloeke soldaten en zwierige Jantjes.

De beweging en de geestdrift zat er in, en met elk uur steeg zij steeds hooger en hooger.

De wedren op het De Ruyterplein, waaraan door een viertal ruiters werd deelgenomen, trok veel bekijks, en met gejuich werden de overwinnaars begroet. De verdere volksspelen liepen vlot van stapel. Wat er gelachen en gegierd werd om de leuke grimassen, die je te zien kreeg bij het boegsprietloopen, vooral wanneer er een met de vlag ging strijken of met een dolle buiteling in het water tuimelde.

Het wakkere muziekkorps van Santa Rosa, dat de algemeene vreugde nog een eind omhoog hielp, heeft zich hierbij verdienstelijk gemaakt.

Ten 10 uur, had op het Gouvernementshuis de gebruikelijke audientie plaats, die door tal van civiele en militaire autoriteiten en vele particulieren werd bijgewoond. Op inderdaad welsprekende wijze vertolkte de Procureur Generaal MR. J. B. GORSIRA de gevoelens van dankbaarheid en liefde voor onze beminde Koningin, die er leven in het hart van het Curaçaosche volk. De Gouverneur dankte in naam der Koningin en beloofde de gelukwenschen van het Curaçaosche volk aan Hare Majesteit te zullen overbrengen.

Daarna werd door den Gouverneur een bezoek gebracht aan de keurig versierde Soceiteit „de Gezelligheid."

En middelerwijl gingen de volksspelen maar d'r gang en werd het eene nummer na het andere onder geestdriftig gejuich afgewikkeld.

Na den middag werd het een oogenblik kalm; alleen het verre getjingel van een orgel, bewees dat het leven en de geestdrift niet eruit waren, maar alleen wat sluimerden om 's avonds weer in lichte laaie uit te barsten met alle kracht. Het Oranje-zonnetje, dat maar meedoogenloos zijn vlammend goud neerkletterde op onze stad, vergde ook wel wat al te veel. Daar moest een oogenblik van verademing zijn.

De roeiwedstrijd in de haven werkte weer als een reuzenmagneet, en trok het volk van alle kanten naar de Waterkant, terwijl de muziek van 't garnizoen zorgde voor de bezieling. En langzamerhand, met het vallen van den avond, vulden zich de straten en de pleinen, een glans van voldoening straalde op aller gelaat. Geen enkele wanklank kwam de feestvreugde storen. Alles geschiedde in de volmaakste orde. Een zee van menschen golfde over het Molenplein, heen en weer, vroolijk lachend, in afwachting van het schitterende vuurwerk, dat ten acht uur een aanvang zou nemen. Het Gouvernementshuis straalde in de gewone jaarlijksche verlichting, de „Utrecht" leverde een heerlijk aspect, met zijn lichtende lijnen als een tooverschip, weerkaatsend in de golven van het Schottegat; met z'n zoeklicht tooverend over de Punda.

Het programma van het vuurwerk bestond uit werkelijk mooie nummers; vooral de magnesiumzon en de magnesium bommen verplaatsten ons telkens in een tooverwereld, door de felle lichtzee die over die kleurige zwierige massa werd uitgegoten. Jammer dat het met zooveel zorg bewerkte slotnummer, dat het portret van H. M. de Koningin met Prinses Juliana te zien zou geven, te midden van briljant-vuur en geflankeerd door mozaiekvuur met contrabatterijen van gekleurde lichtkogels, mislukte. Door den sterken bries die er stond, tuimelde enkele oogenblikken voor het vuur zou ontstoken worden, het middenstuk omver. Met dat al, kan de wakkere en ijverige feestcommissie tevreden zijn met den schoonen afloop en heeft zij zeer zeker ten volle aller hulde en dank verdiend.

Door den taptoe met fakkel-optocht werd het feest gesloten, waardoor Curaçao wederom op een waardig wijze getoond heeft, hoezeer de liefde voor de Koningin leeft in aller hart, en dat zeer zeker er toe zal hebben bijgedragen, om de banden die ons binden aan het zoo dierbaar Oranje-huis nog nauwer en inniger te maken.

Onderscheidingen.

Blijkens alhier uit Nederland ontvangen kabelbericht zijn ter gelegenheid van den verjaardag onzer Koningin benoemd:

de heer Mr. J. B. GORSIRA, Procureur generaal, tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw;

de heer J. H. R. BEAUJON, oud-Gezaghebber en Notaris, tot officier in de Orde van Oranje Nassau.

Pastoor W. WILLEMS, Playa Bonaire, tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau;

De heer K. TOL, gewezen Verificateur op Curaçao is begiftigd met de zilveren medaille van de Oranje Nassau-Orde.

Onze hartelijke gelukwenschen aan de geridderden.

Raad voor de scheepvaart.

De Raad voor de Scheepvaart behandelde de aanvaring, overkomen op 1 April, aan het s.s. *Prins Frederik Hendrik*, gezagvoerder J. P. v. d. Borden, reederij de Kon. West-Indischen Maildienst.

Op 31 Maart was men van Amsterdam naar Paramaribo vertrokken. Toen men buiten kwam, was het dik van mist. 't Was toen 3 uur 30 in den morgen. Men ging toen met een 3 mijls vaart vooruit. Te 4 uur was de mist wat minder dik geworden en voer men halve kracht. Te 4 uur 47 hoorde men ¾ streek aan bakboordsboeg, vooruit twee lange stooten op een trompethoorn. De machine werd gestopt. Twintig seconden later hoorde men weer 2 lange stooten. Bakboord recht vooruit zag men toen een wit toplicht en een groen licht recht vooruit. Het licht was toen op drie scheepslengten afstand. Men

---

dat hij heeft uitgevonden, zoo weet te bewerken, dat ze niet bij het eerste ademtochtje als stof uit elkander vliegen, maar één geheel blijven, en zijn kunst gaat nog verder. Hij kan zonder het overschot van een verbranden brief of een stuk van gewicht te beschadigen, de onzichtbaar geworden letters weer zichtbaar maken, zoodat de aldus behandelde papieren bijvoorbeeld voor een rechtbank als bewijsstuk dienst kunnen doen.

Hij is tot zijn uitvinding gekomem door een bezoek naar Pompeji, waar hij getuige was van de pogingen, die men, dikwijls slechts met twijfelachtigen uitslag, deed om verbrande papyrusrollen weer leesbaar te maken en zooveel mogelijk in een bruikbaren staat terug te brengen.

Na zijn terugkeer in San Francisco begon hij studies te maken en proeven te nemen. Eens, toen bij een brand de boeken van een groote firma een prooi van de vlammen geworden waren, liet hij zich het overschot geven en het gelukte hem inderdaad een groot aantal bladzijden weer leesbaar te maken, zoodat de firma haar vorderingen voor den rechter kon bewijzen.

Toen kwam de groote aardbeving en de geweldige brand, waarbij James door zijn uitvinding millioenen gulden kon redden, die anders wellicht verloren geweest zouden zijn.

En, zooals gezegd, tegenwoordig is James een rijk man, die alle bezitters van papieren van waarde den raad geeft deze goed te bewaren, en in geval van brand de asch in geen geval weg te werpen, vooral niet, wanneer men aanspraken heeft tegenover lieden, die er op uit zijn, zich van hun verplichtingen af te maken. Maar nooit moet men zijn papieren samen met geld bewaren, want wanneer dat bij brand smelt, bederft het de asch en daar is dan ook niets meer mee te beginnen.

Hoeveel diersoorten zijn er?

Volgens prof. Shipley bedroeg omstreeks het jaar 1840 het aantal bekende en onderzochte diersoorten 73.588. Reeds in 1881 kon de zoölogie op 311.650 verschillende diersoorten wijzen. Sedert heeft de wetenschap in het rijk der fauna wederom groote terreinen veroverd. Terwijl men vóór een halve eeuw nog slechts 1200 zoogdieren kende, kent men er tegenwoordig 2300. Het aantal bekende vogels is van 3600 tot 11000 toegenomen; dat der slangen en kruipende dieren van 543 tot 3400; het aantal vischsoorten van 3500 tot 11.000. In denzelfden tijd heeft men zijn kennis van de weekdieren uitgebreid gezien van 11.000 tot 33.000 soorten. Tegenwoordig kent men 7500 verschillende soorten van schaaldieren tegen 1290 nu 50 jaar geleden. De spinachtige dieren, die onderzocht zijn, zijn van 1048 tot 3070 toegenomen, de duizendpooten van 400 tot 1300, de insecten van 49.100 tot 220.150, de zee-egels en onderzeesche schaaldieren van 230 tot 18.043, de wormen en maden van 372 tot 6070, de foraminiferen van 50 tot 400, de protozoiden van 305 tot 3500.

Wie heeft Australie ontdekt?

De „*Daily Chronicle*" zegt, het volgende bericht uit Melbourne ontvangen te hebben. De Conservator van het Historisch Archief der bibliotheek van het Bondsparlement verzekert, dat hij onomstootbare bewijzen heeft gevonden, dat Australie in het jaar 1499 ontdekt werd door Amerigo Vespucci.

Verdelging van mieren.

Niet zelden worden winkels, vooral bakkerijen, geteisterd door een lastige plaag: mieren. Zeer moeilijk is het, zich spoedig en zonder veel moeite en kosten van deze diertjes te ontdoen. Nu geeft het „Wkbl. v. d. handeldr. en industr. Middenstand" in het Fransche vakblad „La Boulangerie Française" een belangwekkende beschouwing over dit onderwerp en tevens een middel om deze plaag afdoende te bestrijden. Daartoe heeft men, volgens genoemd blad, alleen maar in kasten en op allerlei andere plaatsen stukjes beschimmelde citroenen, neer te leggen, niet versche, maar bepaald beschimmelde. Deze verspreiden een geur, die aan zwavelether doet denken, en na een paar dagen zijn alle mieren spoorloos verdwenen. De citroen moet niet in verschen staat aan stukken gesneden en dan zoo neergelegd worden. In dat geval zijn de stukken spoedig uitgedroogd.

Het beste is, een paar citroenen te nemen en die eenige dagen op een vochtige plaats te leggen, in een kelder bijvoorbeeld, totdat zij bedekt zijn met een groen laagje schimmel. Dan eerst zijn zij goed om in stukken gesneden en hier en daar neergelegd te worden, want dan verspreiden zij den geur, die de mieren verjaagt.

Het middel is zeer eenvoudig en wordt door den ontdekker, een Fransch geleerde, De Parville, het eenige benoemd dat tot dusver afdoende bleek te baten.

Actie—Reactie.

Terwijl aan den eenen kant een groot aantal vrouwen zich heftig weren, om, met terzijdestelling der meest vrouwelijke, onvrouwelijk te kunnen optreden, ziet men van een anderen kant pogingen, om een beter inzicht te doen krijgen in echt vrouwelijke bezigheden.

Te Leipzig in Duitschland is men bezig een hoogeschool voor vrouwen opgericht te krijgen; maar geen hoogeschool, zeggen de voorname en geleerde mannen van wie het voorstel uitgaat, om vrouwen te bekwamen voor mannelijke beroepen; geen universiteiten in den trant der Amerikaansche vrouwenhoogescholen, maar eene inrichting van hooger onderwijs, waar toekomstige moeders onderricht worden in specifiek vrouwelijke plichten. De sociale en ethische taak der vrouw in het openbaar leven en in het gezin, zal het grootste gedeelte van het leerplan in beslag nemen.

Zoo wordt niet alleen van katholieke, maar ook van *niet* katholieke zijde ingezien, dat de vrouw moet teruggevoerd worden naar den huiselijken haard, waarvan ze zich langzamerhand begon te vervreemden.

gaf 3 korte stooten, het roer werd bakboord omgegooid, ten einde, zoo mogelijk, nog vrij te loopen. Doch een aanvaring was onvermijdelijk. En deze had te 4 uur 50 plaats. Men bleek in aanvaring te zijn geweest met een stoomschip, dat een deklast aan hout had. Later wist men, dat het 't Noorsche schip *Nervian* was.

Er werd aan boord der *Prins Frederik Hendrik* water gemaakt; de schade was aanvankelijk niet goed vast te stellen.

Te Dover zag men, door duikers, dat de steven zwaar beschadigd was en de platen van den boeg onder water waren ontzet. Het vaartuig werd voorloopig gerepareerd en met toestemming naar Londen gebracht.

Te Dover werden op booten de mannen van de *Nervian* binnengebracht. Zij deelden mede, dat de *Nervian* na de aanvaring gezonken was. Aan boord van de *Prins Frederik Hendrik* had men daar niets van bemerkt.

Het eerst werd de kapitein gehoord, die zeide de *Nervian* varende te hebben gevonden. Uit de scheepsverklaring van den gezagvoerder van de *Nervian* bleek echter, dat dit vaartuig doodstil had gelegen, wat, gezien de gevolgen der aanvaring, door een der leden aannemelijk werd geacht. Overigens bevestigde de gezagvoerder zijn scheepsverklaring.

Nog werden gehoord de 1ste stuurman, machinekamerpersoneel enz van de *Prins Frederik Hendrik*, waarna de uitspraak op later behaald werd, welke 7 Augustus plaats had.

De Raad stelde voorop dat tusschen de overgelegde bescheiden en verklaringen van de opvarenden der *Prins Frederik Hendrik* niet die overeenstemming bestaat, die voor een duidelijk inzicht wel gewenscht was.

Echter behoeven deze tegenstrijdigheden niet te worden aangemerkt als een poging om het voorgevallene te verbloemen, maar wel als een bewijs van gemis aan inzicht in het groote belang van het goed bijhouden der scheepsjournalen.

Het staat vast dat er na 4 uur met halve kracht gestoomd is, dat er op het hooren van een fluitsein gestopt en eerst bij het tweede fluitsein met volle kracht is achteruit geslagen. Doch ondanks dit, had het schip door te snelle vaart, niet in eens zijn voorwaartsche beweging verloren.

De aanvaring is dus uitsluitend te wijten aan de te groote vaart die de *Prins Frederik Hendrik* in den dikken mist geloopen heeft.

Curacaosche Handel-Maatschappij.

In dank hebben wij van de Curaçaosche Handel-Maatschappij ontvangen het eerste nummer van het door haar uitgegeven *Monthly Report*, vooral bestemd ter verspreiding buiten de kolonie.

Hiermede is door genoemde maatschappij een goede daad verricht, die getuigt van een vooruitstrevenden geest en opgewekte levenskracht.

Niet genoeg kan men het buitenland wijzen op de voordeelen die onze prachtige haven biedt boven zoovele anderen. De kennis van de faciliteiten, waarop zij hier kunnen rekenen, kan niet anders dan krachtig medewerken tot haar meerdere exploitatie, tot een krachtige ontwikkeling ook van onzen handel in het algemeen. Het eerste nummer geeft een overzicht van de havenrechten, de invoerrechten der verschillende artikelen, de verschillende stoomers die in den afgeloopen maand onze haven aandeden, en sluit met de hoeveelheden van de in dit jaar tot einde Juli uitgevoerde goederen.

Deze daad verdient ten volle aller toejuiching.

Nieuwe Politieregeling.

Gisteren 1 September, is de nieuwe politie-regeling, waarbij het detachement marechaussees, dat uit de koloniale militairen zal gevormd worden tot het verrichten van politie-diensten, in werking getreden. Het detachement bestaat uit 100 militairen, in rang als volgt:

1 Luitenant, als detachements-Commandant, die tevens belast is met de opleiding van de militairen voor den politiedienst, volgens regelen door den Procureur-generaal vast te stellen;

1 adjudant-onderofficier of sergeant majoor als brigade-commandant te Willemstad;

4 sergeanten als brigadiers;

15 korporaals als dienstdoende brigadiers of als marechaussee 1e. klasse; en

24 infanteristen 1e. klasse en

55 fuseliers, als marechaussees der 2e klasse.

Op elk eiland zal er een brigade worden gevormd, waarvan de diensten geregeld worden op *Curaçao* door den Procureur-generaal en op de *overige eilanden* door de ambtenaren van het openbaar ministerie, als plaatselijke hoofden van politie, in overleg met de gezaghebbers en met inachtneming van de voorschriften, welke de Procureur-generaal noodig oordeelt.

De brigades van de verschillende eilanden zijn als volgt samengesteld: op *Curaçao* uit.

1 adjudant-onderofficier of sergeant-majoor als brigade-commandant; 4 sergeanten als brigadiers;

10 korporaals als marechaussee 1e klasse;

16 infanteristen 1e kl. als marechaussee 2e kl.

25 fuseliers als marechaussee 2e klasse.

Op elk der *overige eilanden* komt er een korporaal als dienstdoende brigade-commandant.

Op *St. Martin, N. G., Aruba* en *Bonaire* 2 infanteristen 1e klasse als marechaussee 2e klasse, en voorts respectievelijk 11. 7 en 6 fusiliers als marechaussee 2e. klasse.

St. Eustatius en *Saba* krijgt ieder 1 infanterist 1e klasse als marechaussee 2e klasse en respectievelijk 4 en 2 fusiliers als marechaussee 2e klasse.

De oprichting dier brigade geschiedt geleidelijk, naarmate daartoe gelegenheid bestaat door vacaturen in de overeenkomstige functiën bij de thans bestaande gewapende politie.

De thans dienende commandant, brigadiers en marechaussees, kunnen blijven voortdienen op den zelfden wet met behoud van alle rechten.

Het personeel, dat bij het detachement zal worden ingedeeld, draagt dezelfde onderscheidingsteekenen en hetzelfde blanke wapen als het korps marechaussees in Atjeh.

Openbaar onderwijs.

Uit het aan den Heer Gouverneur en Kolonialen Raad gezonden Request ter verbetering van het Openbaar onderwijs, lichten wij de volgende voorstellen: Men vraagt:

Aan de volksscholen leerkrachten met akten voor Spaansch en Engelsch te verbinden en bij voorkeur aan het hoofd dier inrichting een Hollandschen onderwijzer te plaatsen;

de scholen voor het M. U. L. O. uit te breiden tot tien klassen, waarvan de zes laagste voor de vakken van gewoon lager onderwijs en de hoogere voornamelijk voor vreemde talen en aanvulling van het geleerde in de lagere klassen;

leerplicht, hetzij in beperkten of in den meest uitgebreiden zin in te voeren en tengevolge daarvan meer volksscholen op te richten;

bij eventueele aanvraag gelegenheid te verschaffen voor opleiding tot onderwijzer(es), hetzij in het Moederland, hetzij op Curaçao;

wijzigingen aan te brengen in de instructie van den schoolopziener, waardoor dezen een uitgebreider macht wordt toegekend; als vertegenwoordigers van ouders en verzorgers een schoolcommissie te benoemen uit een voordracht van den Kolonialen Raad, welke Commissie een adviseerend lichaam zal zijn;

het schoolgeld der betalende leerlingen aanzienlijk te verlagen en progressief te heffen;

de leermiddelen van Gouvernementswege te verstrekken en voor de geheele Kolonie uniformleerboeken in te voeren;

een voldoende aantal leerkrachten aan de scholen te verbinden, ten einde den hoofden der scholen voldoende gelegenheid voor contrôle te geven;

aan elke openbare lagere school een voorbereidende klasse te verbinden met een daarvoor speciaal opgeleide onderwijzeres en gelegenheid tot herhalingsonderwijs te bevorderen;

een ambachtschool in het leven te roepen;

de salarisregeling van de onderwijzers te herzien;

de schoolgebouwen zoodanig te verbeteren, dat rekening gehouden wordt met de eischen der hygiëne en æsthetica.

Officieele Berichten.

De heer E. C. BRUSSE. Kapitein der Infanterie, is, op zijn verzoek eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van rooimeester op Curaçao, en de heer H. MANUEL, Conducteur-magazijnmeester der Artillerie alhier, tijdelijk belast met die betrekking.

Aan den heer A. W. STATIUS MULLER kapitein bij de rustende stedelijke schutterij op Curaçao, belast met het secretariaat van de commissie van indeeling enz., het bijhouden der stamboeken en het verder schrijfwerk, is wegens familieaangelegenheden, zes maanden verlof verleend, met vergunning dit verlof in de Vereenigde Staten van Amerika door te brengen en de heer C. J. DEBROT, 1ste Luitenant bij voormelde schutterij, is met de functiën van den heer MULLER belast.

Benoemingen.

De volgende benoemingen hadden plaats gehad:

De heer C. P. DE HASETH, klerk, tot Ontvanger tevens Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op Aruba.

De heer J. H. PERRET GENTIL Lz., aspirant-klerk, tot klerk.

De heer A. W. DE HASETH, geëmployeerde, tot aspirant-klerk.

De Heer J. H. PERRET-GENTIL Lz. tot ambtenaar van politie ten parkette van den Procureur-generaal.

Posterijen.

De Postdirecteur maakt bekend, dat de bussen buiten het postkantoor van den 1n. tot en met den 15n. September, buiten gebruik zullen zijn.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 11 Augustus 1911.

ZOUT per vat van 130 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K,G	„ 0.06½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.70
id. per KG. 2e kw.	„ 0.60
HUIDEN per K.G	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G	„ 1.20
WOL per K.G	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.40
BEENDEREN per K.G	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G	„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):	
Kwaliteit No, 1 per dozijn	„ 3.25
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.37½
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „ „	„ 4.50
„ „ 8 „ „	„ 4.62
„ „ 4 „ „	„ 6.—
„ „ 5 „ „ (OLA)	„ 6.50
„ „ 6 „ „	„ 8.—
„ „ 7 „ „	„ 8—
„ „ 8 „ „ (OLA)	„ 7.50
„ „ 9 „ „	„ 10.50
„ „ 10 „ „ (OLA)	„ 9.75
„ „ 11 „ „	„ 12.50
„ „ 12 „ „ (OLA)	„ 12.—
„ „ 13 „ „	„ 15.—
„ „ 14 „ „ (OLA)	„ 15.—
„ „ 15 „ „	„ 18.—
STROOHOEDEN (latai):	
Kwaliteit X per dozijn	f 1.50—
„ XX „ „	——
„ XXX „ „	——

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per doz. f 2.50

CORRESPONDENTIE.

BONAIRE

Boringen.

De boringen naar goed drinkwater, waarmede men op Bonaire reeds geruimen tijd bezig is, zijn ten slotte beloond met schitterende resultaten. Tusschen *Seroe Grandi* en het heuveltje in *Dentera* heeft men op ± 33 voet diepte water gevonden, dat wel brak is, maar toch goed voor het vee.

Op *Kralendijk* werd aan de westzijde op 6 voet diepte *zeer goed* drinkwater gevonden. Op *Nikiboko* vond men op 7½ voet brak water, terwijl de boring op *Tera Korá* aan de westzijde, op 6½ voet diep *goed* drinkwater leverde. Zoo spoedig mogelijk zal er nu een begin gemaakt worden met het graven van een put op *Kralendijk* en later ter hoogte van *Tera Korá*, zoodat dan alle plaatsen waar veel volk woont op niet te grooten afstand putten bezitten met goed drinkwater. Want de put op *Kralendijk* verschaft water aan de Playa en Dentera, dat slechts op een half uur afstands gelegen is.

De put op *Tera Korá* voorziet tevens Nikiboko van goed drinkwater, terwijl ook *Noord di Salinja*, naar men zegt, reeds een put heeft, die niet ver van die huizen verwijderd is.

Examens.

Bij het bezoek van den Inspecteur van het onderwijs hebben op de Playa met goed gevolg examen afgelegd als kweekelinge, de dames BELEN MARCHENA, ISABEL VISSER en MATHILDE DE BRUIN.

Onze gelukwenschen.

Hulde aan Pastoor Willems.

Woensdag 30 Aug. ontving onze algemeen beminde en geachte Pastoor WILLEMS een telegram van Z. E. den Heer Gouverneur, waarin hem werd medegedeeld dat H. M. de Koningin Zijn Zeereerw. benoemd had tot Ridder van Oranje Nassau. Hoezeer het volk van Bonaire deze hooge onderscheiding en erkenning van Pastoor WILLEMS' verdiensten toejuichte, bleek bij de prachtige serenade, van muziek en vuurwerk, die de burgerij van Bonaire, waaronder ook vele andersdenkenden, Donderdagavond hun beminden Pastoor brachten. Het was een algemeene, schitterende manifestatie. De Gezaghebber die Donderdagavond verhinderd was, was reeds Woensdagavond persoonlijk den nieuw geridderden Pastoor komen feliciteeren.

Lang leve Pastoor WILLEMS

Ridder van Oranje-Nassau ! ! !

Berichten uit het Moederland.

Prinses Juliana en president Fallières.

Men zal zich — schrijft het *Hbld*, — herinneren uit de dagen van het bezoek van den President der Fransche Republiek aan ons land, hoe de heer Fallières dadelijk bij zijn aankomst aan H. M. de Koningin belangstellend vroeg, het Prinsesje te mogen zien. Prinses Juliana bevond zich echter op Het Loo en zoo kreeg onze gast het Prinsesje niet te zien.

Hij zond echter een prachtig geschenk aan de Dochter van zijn Koninklijke Gastvrouw, een meer dan levensgrooten namaak van een zwaan, die van binnen met allerlei speelgoed gevuld was.

En welke aardige tegenattentie heeft H.M. nu bedacht?

Door haar hoffotograaf liet zij een opname maken van het Prinsesje, terwijl het kind aan het spelen is met de zwaan en het speelgoed, dat de Fransche President haar schonk.

En deze foto — die alleraardigst is uitgevallen: het spelende kind, in het wit gekleed, met één hand geleund op den hals van den witten vogel, en op den grond een gezellige rommel van fraai speelgoed en snuisterijen — is dezer dagen door H. M. de Koningin aan den heer Fallières gezonden.

Een genezing te Lourdes.

Uit Lourdes wordt aan „De Tijd" geschreven:

Het „Journal de de la Grotte" bevatte in zijn voorlaatste nummer een officieel procesverbaal der genezing van mej. E. Martin te Rotterdam, een genezing, die plaats had tijdens den laatsten pelgrimstocht te Lourdes. Zeer getrouw wordt het feitenverloop medegedeeld. In het procesverbaal wordt echter ook melding gemaakt van de bevindingen der geneesheeren, die de genezene na haar terugkeer te Rotterdam bezochten. Dr. Boissarie, die zich voor het geval zeer interesseert, was zoo wilwillend, mij in het „Bureau des Constatations" inzage te geven van de verklaringen dezer geneesheeren, w.o. vooral die van den niet-katholieken dr. C. Kodde zeer belangrijk is. In November 1907 had dr. Kodde het volgende attest geschreven: „Mejuffrouw E. Martin is lijdend aan longtuberculose. Ondanks alle zorgen en rust gaat de zieke achteruit, zoodat ik haar ongeneeslijk acht."

Den 26en Mei echter van dit jaar vier dagen na de genezing, verklaarde hij eveneens schriftelijk en als gevolg van „een expresselijk daartoe ingesteld onderzoek, dat mejuffrouw Martin een goede gezondheid geniet."

Nog merkwaardiger is het getuigenis, den 14en Juli j.l. dus 20 dagen na de genezing, afgelegd door den Amsterdamschen hoogleeraar dr. Pel, die constateerde, dat de vroegere patiente „volstrekt geen spoor van ziekte meer vertoonde en een volkomen goede gezondheid geniet."

Met bovenstaande verklaringen klopt volkomen die van dr. Koning dat mejuffrouw Martin volkomen genezen is.

Ik geef maar alleen copie van de getuigenissen, welke ik onder de oogen heb gehad, en onthoud mij van commentaar.

ADVERTENTIES.

Uit de naburige Republieken.

Cuba.

De revolutie op Cuba schijnt niet de beteekenis te hebben welke men, op grond van de sensationeele berichten, die daaromtrent — vooral door de Amerikaansche pers — verspreid zijn, geneigd zou zijn eraan te hechten. Generaal Acevedo, aldus zet de zaakgelastigde der Cubaansche republiek in Nederland, Miguel Angel Campa, de zaak uiteen in een schrijven aan de „N.R.C." heeft geenszins de populariteit, welke men hem toeschrijft. Ongeveer zes maanden geleden kwam hij in opstand, maar omdat hij geen aanhangers vond, kondeu de troepen van de regeering hem gevangen nemen. De rechtbank heeft hem veroordeeld tot eenige jaren gevangenis, doch de regeering heeft hem, edelmoedig, twee maanden daarna in vrijheid gesteld.

De beweerde schandalen, waarvan men eenige dagen geleden gesproken heeft, zijn eenvoudig een verkiezingscampagne van de conservatieve partij, die, in de oppositie, vraagt aan de regeering, wat ze niet kan inwilligen: de vermindering van de begrooting.

Overigens heeft de politiek van president Gomes de economische bronnen van het land aanmerkelijk ontwikkeld; want de handel met het buitenland van het laatste jaar is gestegen tot 152 millioen dollars voor uitvoer en 108 millioen voor invoer.

Verder zijn het leger en de vloot georganiseerd; verscheidene honderden kilometers spoorweg en buurtspoor zijn aangelegd; de algemeene politieke toestand is verbeterd.

Generaal Gomez, de tegenwoordige president, heeft, ofschoon het grootste deel van het land zijn herkiezing wil, onherroepelijk verklaard, dat hij zich niet candidaat zal stellen voor de verkiezingen van 1912.

Op grond van de valsche geruchten bestaat er een groep zakenmenschen die nieuwtjes met bepaalde strekking in de wereld brengen om een nieuwe interventie uit te lokken, maar zij hebben geen kans, want de Vereenigde Staten hebben nogmaals verklaard, dat ze niet tusschen beide zullen treden in de Cubaansche quaesties en de regeering van Cuba, van haar kant, heeft voldoende middelen om enkele persoonlijke ambities tegen te gaan, die de onafhankelijkheid bedreigen van het Cubaansche volk, hetwelk zeker genegd is die te bewaren.

Haiti.

Een bericht uit New-York van 2 Augustus meldt, dat Duitsche bankiers achter de revolutionaire beweging op Haiti zitten, met het doel het industrieel, commercieel en financieel monopolie aldaar te verkrijgen.

Genoemde bankiers zouden met Le Conte een leening gesloten hebben van 300.000 doll. op den grondslag van een veronderstelde overeenkomst, in 1902 te Buffalo, New-York geteekend.

Zoo Leconte president zou worden, zou het bedrag met 50% worden verhoogd en deze som als staatsschuld erkend, waarvan 18% rente zou moeten betaald worden, gewaarborgd door de opbrengst der inkomende rechten. Het Duitsch sindicaat zou het monopolie verkrijgen in de exploitatie der mijnen en van de steenkolenstations, die in Haiti zouden worden opgericht. Verder moet Leconte zich verbonden hebben geen handelsvoorrechten toe te kennen aan de Unie, waardoor de Duitsche handel zou kunnen benadeeld worden.

Het is te begrijpen, dat men in Amerika daarover slecht te spreken is.

Butenland.

PORTUGAL.

De „Liberal" bevat een interview met den zoon van den Portugeeschen monarchistischen publicist Hemen Cristo, die op zijn doorreis te Madrid was. Deze verklaarde, dat koning Manuel in persoon de koningsgezinde samenzweerders leidde en aangeboden had zich aan het hoofd van monarchistische troepen te stellen. De inbeslagneming van de wapens aan het station van Orenso en aan boord van de Gemma heeft een uitgave van 3 millioen nutteloos gemaakt. Indien de wapenen Portugal binnengekomen waren, zou twee dagen later een opstand zijn uitgebroken.

Volgens Cristo telt de zaak des konings 10.000 aanhangers. De koning heeft ½ van zijn vermogen gegeven om zijn restauratie te bewerkstelligen. De hoven van Italië en vooral van Duitschland moeten zijn zaak gunstig gezind zijn. Frankrijk daarentegen steunt de republiek.

Wat zou anders wellicht al niet gebeurd wezen? Zoo besloot de zoon van Hemen Cristo.

— De Port. nationale verg. gaat van lieverlede, evenals voor haar de voorloopige regeering, over tot de krasse maatregelen, die doen denken aan de Fransche revolutie.

Op het oogenblik houdt zij zich bezig, zooals wij reeds vroeger meldden, met de wet tegen de samenzweerders, en op bepaalde punten is men al tot overeenstemming geraakt. De Morning Post bericht daarover:

Na een bepaalden datum zullen alle samenzweerders, die gevat worden, naar de Portugeesche kolonie op het eiland *Timor* in den O. I. archipel worden getransporteerd. De leiders, Paiva Conceiro, de journalist Clagas, Graaf Penella en Graaf Almeida, de secretaris van den pretendent don Miquel, die thans met den onttroonden koning Manuel gemeene zaak maakt, en nog een aantal andere personen, die als leiders der monarchistische beweging bekend staan, zullen, zoodra zij gevat worden, kort en goed worden doodgeschoten, en hunne goederen zullen aan den Staat vervallen verklaard worden. Een groot aantal bemiddelde Portugeesche families is naar Engeland, Frankrijk en andere landen geëmigreerd. De regeering is van plan, op advies van den Heer Abreu, om een wet voor te stellen, volgens welke de eigendommen van alle families, die niet minstens zes maanden van het jaar in Portugal verblijf houden, zullen onderworpen worden aan een belasting van 50 % van het inkomen. Door deze middelen hoopt men de leden van rijke en aristocratische families te noodzaken, naar Portugal terug te keeren. De handel, in het bijzonder te Lissabon, maakt een ernstige crisis door.

Het liberale *„Berliner Tageblatt"* verneemt uit Lissabon, dat de Portugeesche monarchisten op Madera — ongeveer 250 in getal — met behulp van Spaansche royalisten een stapelplaats van munitie opgericht hebben. Men verwacht daar groote bezendingen wapens uit België, ter vervanging van die, welke den monarchisten onlangs zijn afgenomen. Intusschen duren in het geheele land botsingen voort. Bij een processie te Povoa de Loanhoso, in de buurt van Braga, kwam het dezer dagen tot een botsing tusschen de deelnemers aan de processie eenerzijds en republikeinen aan de andere zijde. Eenige priesters werden daarbij gewond, en eerst toen er troepen bij te pas kwamen, kon de orde hersteld worden. De priesters in Noord-Portugal weigeren de pensioenen, die hun door de regeering worden aangeboden, te aanvaarden.

In de liberale bladen vindt men van daden en handelingen als deze, — die toch het uitvloeisel zijn eener diep-ingewortelde en moedig-beleden overtuiging! — schier geen enkel woord van waardeering. Des te meer trekt het de aandacht, wanneer we den Lissabonschen correspondent van de „Köln. Zeitung" met zekeren lof hooren gewagen van het optreden van kapitein Paiva Couceiro, den bekenden royalistischen leider. „Men kan," zegt de genoemde berichtgever, „over de houding van kapitein Couceiro denken zooals men wil, hij strijdt met open vizier. Als actief dienend officier had hij openlijk verklaard, zich bij de monarchistische beweging te zullen aansluiten, en men heeft hem niet in hechtenis genomen.

„Als verrader en vlegel," zooals hij zelfs aan de ministerieele tafel genoemd is, kan men hem niet behandelen, doch alleen als eerlijk vijand die strijdt met eerlijke middelen. De republiekeinen hebben vroeger evenzoo gehandeld als hij. Vóór het uitbreken der revolutie hebben zij wapenen binnengesmokkeld, en president Theophilo Braga heeft van zijn minister van Oorlog verklaard, dat deze twintig jaar lang voor de Republiek werkte, terwijl hij de monarchie diende. 'n Nobel karakter deze kolonel Barreto! En zijn omgeving volkomen waardig!

Over de inventarisatie schreef ik reeds, dat zij zonder de geringste tegenwerking van de zijde der bevolking werd tot stand gebracht; een gelukkig feit voorwaar in de oogen van allen, die van orde houden, alhoewel niet ontkend kan worden, dat wat tegenstand toch als een hoopvoller teeken zou gegolden hebben. De schoone bewoonsters van het Ilha Graciosa, een der Azoren, hebben in deze het goede voorbeeld gegeven. Toen men den pastoor verboden had de klokken te luiden, hebben zijn vrouwelijke parochianen het zelf gedaan en ik ben er bijna van overtuigd, dat het Ilha Graciosa door deze daad niets minder gracieus zal worden. De commissie, die de schatten van de kathedraal hier ter stede moest inschrijven, vond die taak blijkbaar zóó interessant, dat ze het noodig geacht heeft, zich gedurende haar bezigheden zich te laten fotografeeren. De heeren zijn nu vereeuwigd, zittende achter een tafel, beladen met monstransen, kelken, kruisbeelden, enz. Voorwaar, een blijk van buitengewone kieschheid en van goeden smaak.

Met de bemoeiingen omtrent de kleeding der priesters heeft het gouvernement een leelijken flater geslagen. Het is er nl. op uitgedraaid, dat Portugeesche burgers geen toog mogen dragen en vreemdelingen wel. Want hoe gaarne men het den laatsten ook verboden zou hebben — men heeft niet gekund en niet gedurfd. Die fout moest natuurlijk hersteld worden en dus zond Bernardino Machado, die minister ad interim is, een circulaire de wereld in, waaruit ik de volgende zinsnede licht:

„Laat ons daarom hopen, dat de Katholieke priesters zich binnen weinig tijd van den ultramontaanschen invloed zullen bevrijden, waardoor ze zoolang werden getyranniseerd, opdat zij het vaderland de patriotische liefde kunnen bewijzen, die alle goede Portugeezen het toedragen, en in staat zullen zijnde openbare vrijheid en de republikeinsche instellingen naar waarde te schatten. Dan zullen die toogen vanzelf ophouden als een soort uniform van den vijand beschouwd te worden en zal de wet er opnieuw toe kunnen overgaan het dragen ervan toe te laten, zonder gevaar voor de publieke orde of de persoonlijke vrijheid."

De circulaire eindigt met te verklaren, dat van nu af reeds het dragen van alle kleeding door de liturgie voorgeschreven, moet worden toegestaan.

Men moet de zaak natuurlijk goed begrijpen. Het voorloopig bewind wordt geenszins plotseling bestookt door een geest van verdraagzaamheid en vergevingsgezindheid — integendeel, — het heeft een grove fout gemaakt en moet nu in deze aangelegenheid voor een oogenblik naar de pijpen van het buitenland dansen. Maar zeer zeker zal het den dag van revanche, die dan natuurlijk weer op de Katholieken genomen moet worden, niet ongebruikt laten voorbijgaan.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 26 AUG. — 9 SEPT.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Caracas	Furst	29 August.	La Guayra	30 August.	New York
Maracaibo	G. W. Goodman	2 Sept.	New-York	2 Sept.	Maracaibo
Maracaibo	„	7 „	Maracaibo	7 „	New-York
Philadelphia	H. Highborn	7 „	New-York	7 „	La Guayra
Merida	A. Johanson	30 Aug.	Maracaibo	4 „	La Guayra
Merida	„	6 Sept	La Guayra	8 „	Maracaibo
Pr. Willem IV	P. C. vd Graaff	26 Aug.	New-York	28 Aug.	Amsterdam
Pr. Fred. Hend.	J.P.vd.Borden	2 Sept.	Amsterdam	8 Sept	New-York
Pr. Willem V	M. A. de Boer	9 „	New-York	10 „	Amsterdam
Niederwald	Lerche	26 August.	Colombia *	28 Aug.	Hamburg
Yucatan	Mercer	2 Sept.	Liverpool	2 Sept.	Galveston
Virginia	H. Schuster	4 „	Hamburg	4 o 5 „	Hamburg
Città di Torino	A Poggi	4 „	Colón	4 „	Genova
Belgian	Williams	9 „	Liverpool	9 „	Santa Marta

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Maria Agatha	26 Augustus	St. Thomas	*Hungaria H*	26 August	Bonaire
29de Agosto C	27 „	Rio Hacha	*Carmen Florita*	28 „	Maracaibo
Lady C	28 „	Maracaibo	*Lady C*	30 „	Rio Hacha
La Preferida H	29 „	Maracaibo	*Hungaria H*	30 „	Bonaire
Hirondelle H	29 „	Maracaibo	*Mina E*	1 Sept.	Barbados
Hungaria H	29 „	Bonaire			
Pane V	31 „	Maracaibo			
Victoria H	1 Sept.	Maracaibo			
Prla Occidental	1 „	Guanta			

* Via Porto Cabello.

Drukker:
D. L. BOGAERS.